

Forbud mod elopvarmning

Eloppvarmning - hvor, hvornår og hvordan

Af Kamma Eilschou Holm Jonassen,
Lindh Stabell Horten A/S.

Pålæg om forbud

I områder, der er eller skal udlægges til kollektivvarmeforsyning, skal kommunerne nedlægge et forbud mod at etablere elvarme i eksisterende og ny bebyggelse. Energiministeren skrev den 6. maj 1994 et brev til samtlige kommunalbestyrelser, som pålagde dem at nedlægge et sådant forbud. Ministerens pålæg havde hjemmel i varmeforsyningslovens § 14, stk. 2.

En kommunes beslutning om nedlæggelse af et elopvarmningsforbud skal derfor træffes samtidig med, at kommunen godkender et projekt for kollektiv varmeforsyning i det pågældende område efter projektbekendtgørelsen.

Hvor skal forbudet nedlægges

Formålet med, at kommunerne skal nedlægge forbudet er at sikre, at bebyggelser etableres med - eller bevarer - et vandbaseret opvarmningssystem, så bebyggelserne bliver forsynet af eller kan overgå til kollektiv varmeforsyning, når det er aktuelt. Eloppvarmningsforbudet skal med andre ord forhindre, at der etableres el-varmesystemer, der ikke eller kun vanskeligt kan tilsluttes et kollektivt varmeforsyningsystem.

Eloppvarmningsforbudet skal nedlægges i "et afgrænset geografisk område". Herved forstås områder, der er eller, med en vis

Kamma Eilschou Holm Jonassen

sandsynlighed, forventes at blive udlagt til kollektiv varmeforsyning. Godkendte projekter danner som hovedregel grundlag for nedlæggelse af forbudet, men i mange tilfælde kan også det forberedende arbejde med projekter efter Energistyrelsens Vejledning fra 1998 udgøre et tilstrækkeligt grundlag for et forbud. Det er dog en forudsætning, at det forberedende arbejde er nået så langt, at det er afklaret, om det pågældende geografisk afgrænsede område skal have kollektiv varmeforsyning. Hvis forudsætningerne for forbudet bortfalder, fordi planerne om kollektiv varmeforsyning opgives, skal forbudet ophæves.

Hvad omfatter forbudet

Det er væsentligt, at forbudet kun gælder, hvis elvarmen skal være bygningens primære varmekilde. Der kan således godt i begrænset omfang installeres el-radiatorer som supplerende varmekilde, for eksempel i yderrum og loftsrum. Supplerende elopvarmning i badeværelsesgulve, komfortvarme

eller alene som vandopvarmning, må antages heller ikke at være omfattet af forbudet.

Derimod fremgår det af vejledningen, at der vil kunne nedlægges forbud mod at installere eldrevne varmluftanlæg, medmindre de senere via en varmeveksler kan omstilles til den kollektive forsyning.

Visse kategorier af bygninger er undtaget fra forbudet. Som hovedregel drejer det sig om de bygninger, der ikke kan pålægges tilslutningspligt ifølge § 15 i Tilslutningsbekendtgørelsen. Det gælder for eksempel bygninger, hvor omstillingen til kollektiv varmeforsyning efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig becosteligt på grund af nødvendige større installations- eller bygningsmæssige ændringer. Det gælder også bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen, eksempelvis visse kulturelle institutioner, sommerhuse, forsamlingshuse og kirker.

Dispensation

Der kan gives dispensation fra et forbud efter ansøgning. Som eksempel på et tilfælde, hvor en dispensation kan være hensigtsmæssig, nævner Energi-styrelsens Vejledning fra 1998, hvis et lavenergihus ønskes opført i områder, der er fuldt udbyggede med kollektiv varmforsyning. Herudover er det muligt at give dispensation i andre særlige tilfælde, for eksempel ved forsøgs- og demonstrationsbyggeri.

Med hensyn til lavenergihuse findes den eneste definition herpå i punkt 5.4.3 i Bygningsreglementet for små-huse (BR-S 85). Det fremgår således at :

”Lavenergihuse er huse, hvis nettoenergibehov til opvarmning og ventilation er det halve af værdierne i 5.4.2”.

Punkt 5.4.2 lyder :

”Det årlige nettoenergibehov til opvarmning og ventilation må ikke overstige 7,2 GJ med et tillæg på 0,252 GJ pr. m2 bruttoetageareal”.

Punktet vedrørende lavenergihuse blev ikke videreført i de efterfølgende bygningsreglementer, og det er derfor usikkert, om definitionen kan antages at være gældende. I relation til tilslutningspligt har lavenergihusene imidlertid ikke krav på nogen fritagelse, og ønsker en kommune derfor at fremme sådanne huse, kan kommunen i realiteten selv afgrænse begrebet, når dette sker ud fra saglige og objektive kriterier og anvendes efter en ensartet praksis.

Bygninger, der påregnes nedrevet indenfor en kortere årrække, herunder de såkaldte flygtningelandsbyer, der er projekteret til at blive fjernet og genopført andetsteds, behøver ifølge vejledningen ikke dispensation, da disse normalt vil være undtaget fra forbudet.

Offentliggørelse

Når kommunalbestyrelsen har vedtaget forbudet, skal det i henhold til Elopvarmningsforbudet offentliggø-

res umiddelbart efter beslutningen, for eksempel ved annoncering i dagspressen. Forbudet træder i kraft ved of-fentliggørelsen. For ny bebyggelse skal forbudet være ejeren bekendt senest ved udstedelse af byggetilladelse.

Det skal i den sammenhæng bemærkes, at Tilslutningsbekendtgørelsens § 19 og § 20 dels bemyndiger kommunerne til selv at nedlægge forbud dels kræver, at et sådant forbud meddeles de enkelte ejere. Det er med andre ord efter bekendtgørelsen ikke nok at offentliggøre elopvarmningsforbudet i lokalpressen eller lignende.

Energiklagenævnet har den 20. februar 2003 har truffet afgørelse om, at et forbud, der var besluttet i kommunalbestyrelsen i juni 1994, og som var offentliggjort i dagspressen, ikke kunne håndhæves overfor borgerne, fordi det ikke var offentliggjort efter reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen (i

dag § 19 i tilslutningsbekendtgørelsen). Hjemmelsgrundlaget for kommunens beslutning fremgår imidlertid ikke af klagenævnets afgørelse, der ikke omtaler Elopvarmningsforbudet. Modsat hertil har Energiklagenævnet i afgørelse af 2. februar 2001 stadfæstet en håndhævelse af et forbud, som med henvisning til Elopvarmningsforbudet var offentliggjort den 1. oktober 1994 i den lokale ugeavis.

Energiklagenævnets afgørelser kan ses på klagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk

Der er på den baggrund en vis usikkerhed om Energiklagenævnets praksis på dette område, hvilket betyder, at det er vanskeligt tyndt at fastlægge kravene for offentliggørelsen. Men det må lægges til grund, at forbud, der nedlægges med henvisning til energiministerens brev om pålæg til kommunerne, ligeledes skal følge den offentliggørelsesmetode, som dette brev foreskriver.

KILDER

KILDER

Varmeforsyningsloven

Lovbekendtgørelse nr. 772 af 24. juli 2000 om varmforsyning, som senest ændret ved lov nr. 452 af 10. juni 2003.

Tilslutningspligtbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 581 af 22. juni 2000 om tilslutningspligt mv. til kollektive varmforsyningsanlæg.

Energistyrelsens Vejledning fra 1998

Energistyrelsens vejledning af august 1998 til Energiministeriets bekendtgørelse nr. 196 af 22. marts 1991 om tilslutningspligt mv. til kollektive varmforsyningsanlæg.

Projektbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 582 af 22. juni 2000 om varmeplanlægning og godkendelse af anlægsprojekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Elopvarmningsforbudet

Energiministeriets brev af 6. maj 1994

Vejledning til elopvarmningsforbud

Energistyrelsens vejledningsnotat af november 1988.

Desuden omtaler Energistyrelsens vejledning af august 1998 og ministeriets brev af 6. maj 1994 forbudets indhold og omfang.

Omtalte love og vejledninger kan findes på Energistyrelsens hjemmeside: www.ens.dk